

3 Ako sa očkujeme 4 Potulky Hrochotskou dolinou 6 Kapucíni pomáhajú

Dištančné vzdelávanie očami učiteľov

Takto pred rokom nastala aj v našich školách situácia, ktorú by nikto nepredpokladal. Školy sa zavrtorili, deti ostali doma. Všetci sme dúfali, že to bude na pár dní. No ako vieme, trvalo to oveľa dlhšie.

V učiteľskom zbore sme si povedali, že je treba napísať rodičom e-mail. Potrebovali sme im dodať dôveru, že sme tu stále pre nich a pre ich deti. Rovnako sme napísali aj deťom, odporučili sme im čítať knihy, písať si denník, študovať encyklopédie, variť s rodičmi, pestovať rastliny. My sme sa zatiaľ zúčastňovali na školeniach, aby sme získali predstavu o online vzdelávaní, o tom, ako učiť cez aplikáciu Zoom a ďalšie komunikačné platformy. Počúvali sme názory odborníkov i neodborníkov, čítali sme rôzne príspevky, brázdili sme

hore-dole sociálnymi sieťami, aby sme zistili, ako si v neľahkej situácii počínajú v iných školách. Takto prešli dva týždne a my sme pocho-

pili, že tento stav bude mať dlhšie pokračovanie.

S učiteľkami prvého stupňa sme sa dohodli na postupe, ako realizovať dištančné vzdelávanie. Dôležité bolo, že sme si mohli vymieňať skúsenosti, navzájom sa radiť a podporovať, jednoducho spoločne sa učiť.

V priebehu dištančného vyučovania sme si postupne osvojovali tipy a triky, ako to robiť, aby dobre bolo, a aby sa nezbláznili deti, rodičia a ani my, učiteľka. Ako som už naznačila, používali sme komunikačnú platformu Zoom. Stanovili sme si rozvrh hodín tak, aby sa mohlo každé dieťa prihlásiť, a aby sa v jednotlivých ročníkoch hodiny neprekrývali, ak je v rodine viac detí. Komunikovali sme s deťmi a ich rodičmi v týžden-

Pokračovanie na str. 2 ►

STĽPČEK

Jany Ondrejčkovej,
starostky obce Poniky

Prichádza jar, všetko nám začína zelenieť a prebúda sa zo zimného spánku. My však stále kráčame ruka v ruke s covidom. Pandémia sa stala súčasťou každodenného života. Našou snahou je pomôcť aj v tejto situácii, zatiaľ sme občanom poskytlí respirátory a budeme v tom pokračovať. Seniorov sme obdarovali vitamínmi na podporu imunity. Sú to maličkosti, ktoré v ťažkých chvíľach dokážu potešiť.

Ale život ide ďalej aj s koronavírusom. Začiatkom roka sme sa pustili do rôznych projektov. Zapojili sme sa do výzvy environmentálneho fondu na podporu zateplovania verejných budov a budovania stojísk na kontajnery. Zároveň sme podali projekt na vypracovanie štúdie o kanalizácii v obci, ktorá bude jedným z hlavných dokumentov v žiadosti o nenávratný príspevok na jej výstavbu. Opätovne sme BBSK požiadali o dotáciu na vybudovanie lesnícko-ekologického náučného chodníka Potulky farskou horou. Dostali sme finančnú podporu na obnovu pamätníka na Bóroví. Azda najväčšou výzvou je rozbehnúť prípravu pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu, aby sme prilákali hlavne mladé rodiny s deťmi. V obci plánujeme založiť sociálny podnik, ktorý by zamestnával znevýhodnených občanov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

O pár dní nás čakajú veľkonočné sviatky. Pravdepodobne budú také ako minulý rok, bez možnosti návštevy kostolov, bez možnosti stretnúť sa s rodinami. Napriek obmedzeniam, príkazom a zákazom, ktoré nám už dlho strpčujú život, dúfam, že čas, ktorý je pred nami, nám prinesie viac radosťných chvíľ ako ten minulý, na ktorý by sme najradšej zabudli.

Jana Turčanová

Ešte k sčítaniu

Čas od 15. februára do 31. marca 2021 určila Vláda Slovenskej republiky na sčítanie obyvateľstva. V našej krajine sa konalo po desiatich rokoch a z pohľadu budúcnosti je pre nás veľmi dôležitým krokom.

Sčítanie obyvateľstva prebiehalo prvýkrát plne elektronicky. Zúčastniť sa na ňom bolo zákonnou povinnosťou každého obyvateľa Slovenskej republiky a týkalo sa všetkých osôb, ktoré majú na území Slovenska trvalý, prechodný, obvyklý alebo tolerovaný pobyt.

Touto cestou ďakujeme všetkým našim občanom za ich zodpovednosť a splnenie si tejto povinnosti, ako aj za ústretovosť a pomoc tým, ktorí sa nevedeli, alebo nemohli sčítať sami.

Ku koncu marca sa v Ponikách sčítalo približne 90 percent občanov. Pre tých, ktorí tak z rôznych dôvodov v určenom čase neurobili, bude

podľa nariadení Štatistického úradu SR zriadené kontaktné miesto na Obecnom úrade v Ponikách. Zdôrazňujeme, že po 31. marci už nebude možné vykonať sčítanie z pohľadia domova a ďalší termín sčítania našich občanov nám nie je známy, bude závisieť od epidemiologickej situácie v našom okrese.

Dodatočné sčítanie potrvá šesť týždňov, termín, aj v našej obci, určí Štatistický úrad SR. Na obecnom úrade budú na tento účel, v rámci obvyklých úradných hodín, k dispozícii asistenti. Na požiadanie budú doma navštevovať len tých občanov, ktorí sa na obecny úrad nemôžu, alebo nevedia dostať osobne. Počas sčítania obyvateľov bude zachovaná maximálna možná ochrana osob-

ných údajov a všetky získané informácie budú dôsledne chránené pred zneužitím.

Sčítanie obyvateľstva je veľmi dôležité. Po desiatich rokoch priniesie komplexný pohľad na to, ako sa Slovensko a jeho obyvateľia za uplynulú dekádu zmenili. Sčítanie priniesie informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických či kultúrnych aspektoch, ako aj o životných podmienkach obyvateľov. Elektronická forma je prínosom aj pre životné prostredie, nakoľko na sčítanie nie sú potrebné žiadne tlačivá. Taktiež spoločne získame dôveryhodný podklad na posilnenie dopravnej siete, budovanie ciest, parkovísk, nových zariadení, či oddychových zón a parkov.

Termín na sčítanie občanov, ktorí tak neurobili doteraz, vám včas oznámime prostredníctvom obecného rozhlasu, informačných tabúl a webového sídla obce Poniky.

► Pokračovanie z 1. strany

ných intervaloch. Vždy sme im napísali, čo sme sa naučili, aké učivo sme prebrali a súčasne sme im zadali úlohy na ďalší týždeň. Zároveň sme priložili aj pracovné listy.

Pre deti bola veľmi dôležitá spätná väzba, pomáhalo im, keď vedeli, ako v učení napredujú. Oceňovali sme ich posun vo vedomostiach, všimli sme si, čo robia vo voľnom čase. Samozrejme, upozorňovali sme ich aj na nedostatky, ale stále sme mali na zreteli fakt, že nie každý rodič sa môže učiť s dieťaťom.

Nezanedbateľná bola pre nás aj spätná väzba od rodičov, ako sa dieťaťu darí, ako to doma zvládajú. Veľakrát sme spolu riešili problémy, ktoré dištančné vzdelávanie pri-

nášalo, ale mali sme v nich dôveru a mohli sa na nás kedykoľvek obrátiť. Pre nás bolo dôležité rozpoznať, koľko toho deti unesú, aký rozsah majú mať úlohy na celý týždeň, aby toho nebolo priveľa, ani primálo. A nechceli sme zaťažovať rodičov tým, že budú deťom tlačiť množstvo pracovných listov. Ich vyplňanie nie je pre deti veľmi kreatívne, robia to automaticky. K učeniu sme sa snažili pristupovať integrované. Vzdelávacie obsahy sme spájali, neučili sme teda len jednotlivé predmety, ale napríklad cez učivo z prírodovedy sme sa naučili vybrané slová či násobilku. Téma rastlín z prírodovedy sa objavila aj na výtvarnej, telesnej či hudobnej výchove.

Naše IT zručnosti sa postupne zlepšovali. No aj deti si neuveriteľne

rýchlo osvojili digitálne zručnosti. Bez hanby priznávame, že nás neraz predbehli.

Napriek nášmu úsiliu sa zoomové vyučovanie deťom okukalo a ich záujem postupne ochaboval. Skúšali sme teda učiť viac interaktívne, na hodinách sedeli deti so zvieratkami, vybrané slová hľadali nielen v detskej izbe, ale aj v obývačke... Ale nebolo to ono. Našťastie, objavili sme

možnosť, že cez zoom môžeme deti spájať do virtuálnych skupín. Vytvorili sme ich päť a v každej sa učili štyri deti. To je to, čo by sme chceli dosiahnuť aj v prezenčnom vyučovaní, že deti sa učia navzájom.

Po šiestich týždňoch dištančného vzdelávania sme sa so žiakmi a ich rodičmi stretli na konzultácii, aby sme vyhodnotili pluses aj mínusy.

Dnes môžeme povedať, že to nebola vždy prechádzka ružovou záhradou, ale spoločne sme to zvládli. Boli sme však nesmierne radi, keď sme sa mohli vrátiť do školských lavíc. Tešili sme sa nielen my, učiteľia, ale aj deti. Je jasné, že prezenčné vyučovanie nič nenahradí, ale teraz už aspoň vieme, ako realizovať to dištančné, aj keď stále je čo zlepšovať.

Katarína Piarová

Zmeny vo výrube drevín

V roku 2019, vo štvrtom čísle Ponického spravodajcu, sme priniesli základné informácie o výrube stromov. Odvtedy sa však niektoré nariadenia zmenili.

Zákon č. 356/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zmenil kompetenciu pri rozhodovaní, respektíve odsúhlasení výrubu drevín. Zákon túto právomoc rozdelil medzi obec a okresný úrad. Obec rozhoduje o vydaní súhlasu na výrub drevín rastúcich v zastavanom území obce (intravilán). O súhlase na výrub drevín rastúcich za hranicami zastavaného územia obce (extravilán) rozhoduje Okresný úrad v Banskej Bystrici. Žiadosť je preto potrebné adresovať na príslušný orgán ochrany prírody, teda na obec alebo na okresný úrad. Ak nebudete vedieť, na koho sa obrátiť, informujte sa na obecnom úrade. Doručenie na nesprávnu adresu môže vybavenie žiadosti oddialiť.

Vzor žiadosti o vydanie súhlasu na výrub drevín podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je zverejnený na webovom sídle obce www.poniky.sk v časti samospráva. Tento vzor je možné použiť aj ako žiadosť na okresný úrad. V žiadosti nesmú chýbať údaje o žiadateľovi, o pozemku, na ktorom drevina rastie, a to najmä katastrálne územie, druh pozemku, číslo parcely. Ak žiadateľ nie je vlastníkom, prikladá sa súhlas vlastníka alebo správcu. Ak žiadateľ je vlastníkom, ale nie jediným, predkladá sa aj súhlas spoluvlastníkov a tiež súhlas pozemkového fondu, ak spravuje podiely na pozemku. V žiadosti je potrebné uviesť aj špecifikáciu dreviny - druh, počet a obvod kmeňa vo výške 130 cm a, samozrejme, dôvod výrubu.

Správny poplatok za podanie žia-

dosti je stanovený Zákonom NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a sadzobníka správnych poplatkov, položka 160 - fyzická osoba 10 eur, právnická alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie 100 eur. Poplatok je možné zaplatiť v hotovosti do pokladne obce, bankovým prevodom na účet obce Poniky vedený v Prima banke Banská Bystrica - IBAN: SK 90 5600 0000 0012 4594 3001 alebo aj poštovou poukážkou na účet obce Poniky. Správny poplatok je splatný pri podaní žiadosti. Ak nebol zaplatený pri podaní alebo v určenej sume, je splatný do 15 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy správneho orgánu na jeho zaplatenie. Nezaplatenie je dôvodom na zastavenie konania. Spôsob platby si určuje Okresný úrad Banská Bystrica.

Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje (cit. § 47 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.):

a) Na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm meraným vo výške 130 cm nad zemou, a na súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m² a za hranicami zastavaného územia s výmerou do 20 m²,

b) pri obnove produkčných ovoc-

ných drevín na účely výsadby nových, pokiaľ sa vysadia do 18 mesiacov odo dňa výrubu,

c) na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v záhradách a záhradkárskech osadách, okrem stromov rastúcich na pozemkoch, ktoré sú územným plánom obce určené na zastavenie,

d) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody na majetku,

e) ak výrub nariadi orgán štátnej správy podľa osobitných predpisov,

f) ak je výrub preukázateľne nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny a ak ho vykonáva alebo obstaráva organizácia ochrany prírody,

g) ak orgán ochrany prírody vopred písomne určí, že výrub je nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny,

h) ak sa výrub vykonáva v súvislosti s odstraňovaním invázných nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov,

i) na porasty rýchlorastúcich drevín založené na poľnohospodárskej pôde

v súlade s osobitným predpisom a plantáže vianočných stromčekov a okrasných drevín,

j) na územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, kde je výrub drevín zakázaný,

k) ak sa výrub uskutočňuje v súvislosti s plnením úloh obrany štátu vo vojenských obvodoch potrebných na zabezpečenie obrany, alebo služiacich na obranu štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

Ten, kto dreviny vyrúbe z dôvodu obnovy produkčných ovocných drevín alebo bezprostredného ohrozenia zdravia či života človeka, alebo pri hrozbe vzniku značnej škody na majetku, je povinný to písomne oznámiť a zároveň preukázať splnenie podmienok na výrub dreviny najneskôr do 5 dní od uskutočnenia výrubu orgánu ochrany prírody, t. j. obci, pokiaľ bol výrub realizovaný v zastavanom území, alebo okresnému úradu, ak bol výrub uskutočnený za hranicami zastavaného územia obce.

Pod bezprostredným ohrozením zdravia alebo života človeka alebo značnou škodou na majetku sa rozumie ohrozenie spôsobené najmä nepredvídateľnou alebo neodvrátitelnou udalosťou nezávislou od ľudskej vôle. Ide najmä o úder blesku, povodeň, zemetrasenie, veternú smršť, zosuv pôdy a eróziu, ako aj o suché a odumreté stromy nachádzajúce sa na miestach, kde môžu ohroziť zdravie alebo život človeka, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Trestný zákon v § 125 stanovuje, že malou škodou sa rozumie škoda prevyšujúca čiastku 266 eur a značnou škodou sa rozumie čiastka dosahujúca najmenej stonásobok tejto sumy, teda 26 600 eur.

Pavol Ondrejko,
prednosta OcÚ

Ako sa očkujeme

Oslovili sme niekoľkých Poničanov a opýtali sme sa:

1. Aký je váš názor na očkovanie?
2. Dali ste sa zaočkovať dobrovoľne?
3. Aké ste mali reakcie?
4. Cítite sa po očkovaní bezpečnejšie?
5. Odporučili by ste očkovanie svojim známym?

MUDr. Oľga Motošková, všeobecná lekárka pre dospelých

1. Odporúčam. Po očkovaní sú popisované aj závažné reakcie, ale percento ich výskytu je minimálne v porovnaní s prínosom pre všetky vekové kategórie.

2. Dobrovoľne, hneď ako sa naskytla príležitosť. Kvôli sebe, blízkym, kvôli pacientom...

3. Doposiaľ sme pri rôznych očkovaníach nemali závažné reakcie. Pacientom zapisujeme do dokumentácie obe dávky vakcín proti Covidu-19, nežiaduce účinky nie sú hlásené.

4. Bezpečnejšie, stále dodržiavam R-O-R, v ambulancii často dezinfikujeme, čas na vyšetrenie využívame efektívne, komunikujeme zväčša telefonicky a elektronickou poštou.

5. Všetkým - v ustálenom stave zdravia.

Katarína Kapustová, zdravotná sestra

1. ...
2. Áno.
3. Skoro žiadne, mierna bolesť ruky na mieste vpichu.
4. Uvidíme.
5. Áno, ale je na každom, ako sa rozhodne.

Ing. Vladimír Farkaš, štátny zamestnanec

1. Myslím si že očkovanie je v súčasnosti jediná cesta ako sa aspoň čiastočne chrániť pred ochorením. V prípade nákazy má očkovanie priaznivý vplyv aj na samotný priebeh ochorenia, teda minimálne následky ochorenia.

2. Rozhodol som sa dobrovoľne.

3. Jediná reakcia bola bolesť ramena.

4. Po očkovaní sa určite cítim bezpečnejšie, ale aj napriek tomu je potrebné naďalej dodržiavať všetky odporúčané opatrenia, najmä nosenie rúška v miestach, kde sa nachádza väčší počet ľudí.

5. Očkovanie odporúčam všetkým, keďže je to asi jediná cesta, ako sa z pandémie dostať. Tým pádom budú môcť občania fungovať tak ako pred rokom - bez obmedzení, a to si myslím, že je asi cieľom nás všetkých.

Mgr. Jaroslava Berčíková, učiteľka v MŠ

1. Očkovanie vidím ako jediné východisko z tejto neľahkej situácie.

2. Keď sa začalo hovoriť o očkovaní, bola som tomu naklonená. Očkovať som sa dala dobrovoľne. Vzhľadom na to, že denne prichádzam do kontaktu s rodičmi a deťmi, hneď, ako som mala možnosť dať sa zaočkovať, urobila som to.

3. Zatiaľ som zaočkovaná prvou dávkou. Na druhý deň som mala miernu bolesť hlavy, teplotu 37,4 °C a cítila som slabosť v nohách. Ďalší deň som už nepocitovala žiadne vedľajšie účinky.

4. Neviem, či bezpečnejšie, ale verím, že robím maximum pre to, aby som minimalizovala riziká.

5. Odporučila.

Viera Šavoltová, opatrovatel'ka

1. V tejto situácii je očkovanie potrebná vec.

2. Rozhodla som sa dobrovoľne a myslím si, že aj správne. Nechránim len seba, ale aj ľudí, ktorých chodím opatrovať.

3. Po prvej dávke ma ešte v ten deň bolelo miesto vpichu, po druhej dávke som si asi tri dni cítila ruku, ale dalo sa to zvládnuť.

4. Áno, cítim sa bezpečnejšie a stále dodržiavam pravidlo R-O-R.

5. Určite áno. Dôchodcom len po konzultácii s ich lekárom.

Mgr. Janka Stachová, učiteľka v ZŠ

1. Bola som očkovaná vakcínou AstraZeneca. Myslím si, že jediné možné riešenie, ako mať covid pod kontrolou, je očkovanie. R-O-R v súčasnosti nepostačuje, čo môžeme vidieť na stále rastúcej krivke ochorenia. Je to len prevencia, ktorá nám imunitu nezaručí.

2. Dobrovoľne. Ako učiteľka potrebujem chrániť nielen seba, ale aj deti, s ktorými som v kontakte. Je to dobrovoľné a každý človek musí zvážiť klady a zápory očkovania.

3. Mierna bolesť ramena, nijaké zhoršenie stavu, žiadne začervenanie ani opuch ako po povinnom očkovaní proti TBC v dospelosti alebo po očkovaní, ktoré naše deti podstúpili povinne v prvých rokoch svojho života. Ešte mám v pamäti horúčky našich detí a studené obklady, ktoré sme im po očkovaní dávali.

4. Určite bezpečnejšie, veď pri opätovnom nakazení by som mala mať miernejšie prejavy, prípadne žiadne.

5. Samozrejme, veď musia chrániť seba a svojich najbližších, či už doma, alebo v práci. Mali by sme myslieť hlavne na najstarších a najzraniteľnejších. Ale každý by sa mal rozhodnúť sám podľa svojho svedomia.

Mária Kaľavská, dôchodkyňa

1. Je to jediné riešenie na ochranu pred zákernými vírusovými chorobami. Očkovanie pomohlo zastaviť šírenie podobných pandémieí v našom detskom veku. Verím, že to bude úspešným riešením aj teraz. Som vďačná za túto možnosť a som presvedčená, že terajší zlý stav sa obráti k lepšiemu.

2. Áno. Využila som prvú šancu na registráciu.

3. Nemala som žiadne negatívne reakcie ani po prvom, ani po druhom očkovaní. Očkované miesto bolo na dotyk citlivejšie.

4. Bezpečnosť preverí čas. Nič nemôže byť stopercentné. Ak sa odborníkom podarilo vyrobiť účinné vakcíny, malo by sa to potvrdiť.

5. Očkovanie je dobrovoľné. Každý by si mal sám zvážiť, či mu očkovanie stojí za to. Najmä nás seniorov by to malo ochrániť. V našom veku nemáme čo špekulovať.

Anna Trnková

Očkovanie náhradníkov

Banskobystrický samosprávny kraj spustil do užívania registračný systém pre náhradníkov na očkovanie proti ochoreniu COVID-19 na stránke: www.nahradnici.sk.

Jeho cieľom je, aby očkovanie prebiehalo bez problémov, aby sa vakcína dostala prednostne k tým, ktorí to potrebujú, a tiež, aby nedochádzalo k jej znehodnocovaniu.

Ak máte o očkovanie záujem, môžete sa prihlásiť na stránke www.nahradnici.sk. O termíne očkovania vám dajú vedieť telefonicky.

Prihlásiť sa môže každý občan nad 18 rokov s trvalým pobytom v Banskobystrickom kraji.

Bližšie informácie vám poskytne Mgr. Monika Frindtová v pracovných dňoch medzi 8.00 a 16.00 hod. – 0947 798 493, monika.frindtova@dobrykraj.sk.

Staňte sa náhradníkom na očkovanie

Zaregistrujte seba a ďalšie osoby za náhradníkov na očkovanie proti ochoreniu COVID-19.

Registrácia je veľmi jednoduchá, rýchla a otvorená pre všetky osoby nad 18 rokov s trvalým pobytom v Banskobystrickom samosprávnom kraji.

nahradnici.sk →

**BANSKOBYSSTRICKÝ
SAMOSPRAVNÝ KRAJ**

Projekt NAHRADNICI.SK
je iniciatívou Banskobystrického
samosprávneho kraja.

Symfónia jari

Marcové otepľovanie roztápa snehovú prikrývku aj vo vyšších polohách. K životu sa hlásia prví zvestovatelia jari. Snežienky jarné rozprestrú v lesnej zeleni svoj biele koberec, pridajú sa pestré prvosienky vyššie a plúcniky lekárske. Kvety podbeľa liečivého ovrvúbia na sklonku marca lesné chodníky. Rozstrapkané kvietky soldanelky karpatskej vyuknú spod snehových vankúšikov.

Zo zimnej letargie začínajú pomaly precitať stromy a kríky. Nenápadnými karmínovými kvietkami sa pýšia kríky liesky obyčajnej. Vlhký vzduch z topiaceho sa snehu nasiakne v marci nezameniteľnou vôňou čerstvo rozpučených bledoružových kvietkov lykovca jedovateľného, ktorého kríky sa ešte trasú v objatí vankúšov kryštálového snehu. V apríli vyzdobia lesné zákutia biele koberce veternice hájnej, brehy potokov zasa skrásia žlté kvety záružlia močiarného. Svieži jarný vzruch rozvoňajú kvety fialiek. Nebotýčné vápencové skaly ozdobia sivožlté kvietky prvosienky holej. Ako fialové vence olemujú na sklonku apríla biele snehové polia na vysoko položených horských lúčach kvety šafaranu Heuffelovho. Pasienky a lúky v nižších polohách zakvitnú drobným horcom jarným.

Najviac kvetov vidíme počas mája. Každý, kto aspoň trochu vní-

▲ Miroslav Saniga

ma premeny prírody, mi dá za pravdu, že najkrajšie prechádzky sú práve v mesiaci lásky. Májová príroda sa premení na zázračnú kvetinovú sieň. Skalné hradby vápencových brál vyfarbia dofialova - podľa presne stanoveného itinerára - kališky horcokveta Clusiovho, lákajúce opeľovačov zo širokého okolia. V bukovom lese rozkvitnú biele konvalinky voňavé spoločne s krásnymi tvarovanými črievičníkmi papučkovými. Koberec utkaný zo sviežej zelenej trávy, povyšovaný žltými kvetmi púpavy, nápadne sa ponášajúcimi na malé slniečka, príroda počiatkom mája zroluje a rozvinie nový pokrovce vyzdobený ich striebřistými chocholcami.

Čarovný koberec z blízkojúcich púpavových hlávok však svieti len chvíľu. Potom sa hlávky púpavy stanú najlepšou zábavkou pre vánok, ktorý rád šantí nad májovými lúčami. Nuž čo, v prírode je to tak zariadené, že žiadna krása netrvá večne.

V priebehu marca sa do svojich rodísk začnú navracáť prvé sťahovavé vtáky. Najviac príletov však zaznamenávame v apríli, keď sa domov vracajú lastovičky, obyčajne okolo Juraja, čo vystihuje aj ľudová pra-

nostika: Na Juraja lastovičiek návrat do rodného kraja.

Zimomravejšie operence, ktoré sa za teplom museli vybrať až do Afriky, prilietajú najneskôr. Mucháry, sedmohlásky či dažďovníky musia prekonať na svojej transoceánskej púti niekoľko tisíc kilometrov, a tak nečudo, že do svojich rodísk dorazia až počiatkom mája. Teplomilné chriaštele poľné, prepelice poľné a hýle karmínové prilietajú zo svojich tropických zimovísk obyčajne až začiatkom júna. Ich neskorý návrat je podmienený aj dostatočne vysokou vegetáciou, ktorú k svojmu životu na lúčach potrebujú.

Dobrotivý Boh podobne naordinoval každému vtáčiemu druhu individuálny denný režim. Urobil to prezieravo, veď ako by to v lese vyzeralo, keby sa všetky operence zobúdali v rovnakom čase. Určite by tam zavládol zmätok, a tak každý vtáčik druh má predpísaný budičiek na iný čas a rovnako večierku na sklonku dňa. Z nočného bdenia precitajú postupne, najskôr sa ozve hlucháň hôrny, ktorý už počas prvých májových dní začína s prednesom svojej ľubostnej piesne krátko po polnoci, hodnú chvíľu je na lesnom pódiu osamoteným interpretom. Na svita-

ní sa k hlucháňmu sólistovi pridá červienka obyčajná vedno so žltouchvostom lesným. V tesnom slede sa k trom ranným vtáčatám pripájajú svojimi flautovými pesničkami drozd čierny, plavý a trskotavý, ako aj najhojnejší lesný operenec pinka lesná. Počas dňa sa k vtáčiemu spevokolu pridávajú ďalšie operence. A tak v ich zborovom speve započúť aj monotónnu pesničku kolibkárika čipčavého, ako aj melodické nápevy jeho dvoch bratrancov – kolibkárika spevavého a sykačového. Z nočného odpočinku napokon precitajú datle a sýkorky, pretože denný svet prenikol do ich príbytkov v dutinách stromov omnoho neskoršie. Keď je vtáčí spevokol kompletne prebudovaný, zaznieva z lesnej komornej siene uchu lahodiaca a dušu oblažujúca geniálna symfónia.

Celú jar si každodenne ordinujem počúvanie včasne rannej a neskoré večernej vtáčej symfónie, ktorá je pre môj organizmus nenahraditeľným zvukovým vitamínom. Každý jeden deň sa stávam účastníkom jarného vtáčieho festivalu. Plnými dúškami si vychutnávam popevok každého operenca. U mňa je každý víťazom, či už trilkuje sólo alebo v súzvuku s ostatnými v jedinečnej symfónii.

Miroslav Saniga,

autor je vedecký pracovník

Ústavu ekológie lesa SAV vo Zvolene

Foto: archív autora

Potulky po strednom Slovensku

Za hranicami ponického chotára

Hrochotská dolina

Hrochotská dolina v Chránenej krajine oblasti Poľana je pozoruhodné územie v samotnom strede vulkánu, v jeho kaldere - sopečnej prepadline. Šestnásť kilometrov dlhú dolinu vytvoril potok Hučava za pomoci vody stekajúcej z vnútorných svahov sopky. Bočné svahy doliny sú dosť príkre, v kontraste s vonkajšími svahmi Poľany, na ktorých sa nachádza viacero zaujímavých prírodných útvarov – Bátovský balvan, Jánošíko-

va skala a tiež chránené územie Hrochotská Bukovina a Pri bútlavke.

Krásna príroda láka turistov aj cyklistov. Pre nás, Poničanov, je oblasť ľahko dostupná, veď leží takpovediac na druhej strane kopca. Symbolickou bránou do Hrochotskej doliny je Hrochotský mlyn ležiaci na križovatke ciest smerujúcich do Hrochote, Kysliniek a Očovej. Prvé dve cesty nedávno rekonštruovali, takže sú mimoriadne vhodné na cyklistiku, ale použiteľná je aj cesta do Očovej. Mlyn je vhodným štarto-

vacím bodom pri kombinácii auta s bicyklom. Pre peších je lepšie vyštartovať na Kyslinkách.

Úbočia s hustým lesným porastom sú dosť strmé. Samotná dolina je pomerne dlhá, ale stúpanie je zvládnuteľné. Zhruba v polovici leží Bátovský balvan, o kus ďalej horáreň a Jánošíkova skala. Nasledujú Kyslinky, odkiaľ môžete vyraziť na pešiu turistiku. Pripravte sa na to, že oblasť nepatrí medzi vyhľadávané, pokojne sa tam môžete motať aj celý deň a nestretnete ani človečika. Z Kys-

liniek, ležiacich zhruba v strede krátera, vedú trasy rôznymi smermi, môžete si vybrať aj okruh po hrebeni Poľany. Vtedy vlastne prejdete okolo celej kaldery. Výhľady sú síce kvôli pralesnému charakteru iba sporadické, ale o to úžasnejšie.

Takže, čo dodať, jar je tu aj so svojimi lákadlami a mali by sme to využiť. Komplikované prípravy pokojne preskočte, stačí si určiť cieľ, vhodné sa obliecť a užiť si krásny deň na čerstvom vzduchu.

Andrej Brzuľa

Splnila si detský sen

Z polorozpadnutého Hrochotského mlyna penzión

Hrochotský mlyn je akýmsi strážcom vstupu do doliny, ktorou vedie asfaltová komunikácia spájajúca dve cesty, jednu z juhozápadu od Očovej a druhú zo severozápadu od Hrochote. Obe sa spájajú pri Hrochotskom mlyne.

Lucia Slávková inklinovala k tomu prostrediu už ako dieťa, v Hrochote žila s rodičmi do svojich dvanásť rokov, potom sa presťahovali do Čerína.

„Mám v sebe uložených veľa spomienok na detstvo na Hrochote, na mlyn, pri ktorom sme s rodinou a kamarátmi trávili čas pri ohni, chodili sa kúpať do Hučavy, zbierali sme maliny a hubárčili.

Bolo to už dávno, ale pamätám si na to, akoby to bolo včera, ako sme s bratom a so starkou sušili seno na lúke neďaleko mlyna. Bol horúci letný deň, a tak sme odbehli kúpiť si zmrzlinu do mlyna. Nikde nikoho nebolo, nikto nám neotváral, vonku uviazaný malý čierny pes nám jasne dával najavo, že nie sme vítaní. Sklamani sme sa teda vrátili späť a starkej som vtedy povedala: Keď budem veľká, kúpim mlyn a bude stále otvorené.“

Príležitosť sa naskytla v roku 2013, bola vyhlásená verejná súťaž, ale Lucia sa nezapojila, zdalo sa jej to prídrahé. No keďže záujemca odstúpil, opäť zväzila všetky okolnosti a dohodli sa na cene.

„Požiadala som o grant, no nedostala som ho. O dva roky neskôr som mala viac šťastia, ale odmietla som, lebo to bolo pre mňa nevýhodné. Rozhodla som sa, že si ešte došetrim, niečo si požičiam a keď sa na to budem cítiť, pustím sa do prestavby.“

Mlyn bol v dezolátnom stave, bývali v ňom bezdomovci, navyše krátko pred uzatvorením zmluvy zmizla z neho časť strechy, niekomu sa zrejme hodila.

„Manželovi som niekoľko rokov nič nepovedala, lebo som vedela, že toto miesto je pre neho nezaujímavé. Starý mlyn učupený v hlboké doline vedľa hlavnej cesty, obklopený vysokými kopcami, kde slnko v zimných mesiacoch svieti len veľmi krátko. Ako Londýňčan má radšej tichšie časti rušného veľkomesta, kde má všetko takpovediac pod rukou. Uprednostňuje slnečné miesta s výhľadom na okolitú krajinu.

Vedela som, že raz mu to budem musieť povedať.“

Mladá žena vedela čo chce, nechýbala jej odvaha, presvedčila manžela, veci mala premyslené do detailov, nenechala nič na náhodu.

„Trochu som sa obávala neznámosti, ale keďže už nejaký ten rok podnikám, vedela som, do čoho idem. Keď to budem financovať z vlastných prostriedkov, nemám sa čoho báť, povedala som si. Keď už nebudem vládnuť, dám si pauzu. V práci sa nám dарило, prichádzali stále nové zákazky, naše developerské projekty boli úspešné.“

Keď sa Lucia Slávková zoznámila pred rokmi s Davidom Newstead-Bishopom, mal firmu zameranú na údržbu záhrad. A keďže aj ona vyštudovala krajinné inžinierstvo - tvorbu a plánovanie záhrad, spoločne sa im dарило. Spočiatku kreslila návrhy pre neho, dnes už má každý z nich vlastnú firmu.

Koncom roka 2017 sa obrátila na stavbyvedúceho, aby začal pripravovať rekonštrukciu mlyna od jari nasledujúceho roka. A keďže si už trúfala na prestavbu, aj okolnosti boli vcelku priaznivé, prezradila svoje zámery manželovi.

„Prekvapivo so mnou súhlasil a mala som v ňom plnú dôveru i podporu. Mrzelo ho však, že kvôli jazykovej bariére mi veľmi nepomôže. Nemal žiadne pochybnosti o tom, či to zvládnem, skôr sa obával, či súčasne ešte niečo nové nevymyslím.

Keďže nemám deti, mohla som sa naplno venovať práci aj stavbe a pomerne dobre som všetko zvládala. A hoci na Slovensku je problém zohnať kvalitných majstrov, mala som šťastie, partia chlapcov bola fantastická, boli v nej aj Poničania. V mojej neprítomnosti som sa mohla na nich vo všetkom spoľahnúť, dôverovali sme si.“

Napriek tomu, že práce napredovali, boli chvíle, keď mala všetkého dosť.

„Najhorší pocit som mala vo chvíli, keď sme zhodili strechu a do toho prišli výdatné dažde. Voda zo stropov prúdom tiekla niekoľko týždňov, vtedy ma prepadali pochybnosti, či to bolo správne rozhodnutie, či to zvládneme a či to má vôbec nejaký zmysel. Potom zasvietilo slnko, doslova aj obrazne, práce sa rozbehli a chmáry boli preč.“

Lucia Newstead-Bishop dala do toho srdce. Počas niekoľkoročnej tvorivej práce návrhárky záhrad si cibíla estetiku, čo využila aj pri zariadení penziónu.

„Nakoľko z pôvodného mlyna sa, žiaľ, nič nezachovalo, v archívoch sa nenašli žiadne záznamy či fotografie zo života predkov, nemala som možnosť ani trochu sa priblížiť k pôvodnému štýlu. Pri výbere nábytku som sa zamerala na prírodné materiály a jednoduchý štýl, ktorý svojou estetickosťou nijako nenaruša atmosféru dedinského prostredia. Izby som navrhla sama, väčšina vecí, vrátane nábytku, prišla v kamióne spoza hraníc.“

Izby pre hostí aj súkromné bytové priestory sú útulné, zariadené s vkusom a citom pre štýl, všetko spolu ladí a vytvára príjemnú atmosféru.

„Celú obnovu mlyna som organizovala na diaľku, no boli situácie, ktoré si vyžadovali moju osobnú účasť. Pendlovala som medzi Britániou a Slovenskom.“

▲ Lucia Newstead-Bishop

Začiatkom roka 2020 ukončovali práce vďaka teplej zime výrazne pokročili. Naopak, v druhej polovici roka, pandémie práce spomalila. Do leta sa intenzívne pracovalo v exteriéri. Stavba tak zvonku začala dostávať finálnu podobu. Hotové sú omietky, obklady, spevnené plochy a na svojom mieste sú už aj vykurovacie telesá.

Vnútná časť stavby je takmer dokončená, izby s celkovou kapacitou 15 lôžok + prístelky sú až na pár maličkostí zariadené a plne funkčné. Chýba ešte vybavenie kuchyne a reštaurácie.

„Pod vplyvom pandémie sme sa ocitli v nelahej situácii, ktorá nám momentálne neumožňuje cestovať a výrazne ovplyvnila naše pracovné stretnutia a realizáciu nových projektov. Minuli sme takmer všetky finančné rezervy, náklady na údržbu penziónu nie sú malé a na finančnú podporu štátu sa spoliehať nemôžeme.

Kedy budeme môcť otvoriť a za akých podmienok, zostáva naďalej otáznou. Ale veríme, že nepotrvá dlho a dostaneme sa do optimálneho stavu, aký sme na začiatku obnovy mlyna predpokladali.“

Veronika Ďurovčíková

▲ Hrochotský mlyn pred rekonštrukciou...

▲ ...a po rekonštrukcii.

Dokedy ešte...

Vo februárové a marcové soboty sme poväčšine vstávali do krásnych slnečných rán. Kukli sme von a rozmýšľali, čo podnikneme. Pôjdeme na prechádzku, zabehať si, alebo si niečo fajn navaríme, prečítame knihu... A vtom nás trkne. Veď predsa musíme ísť na testovanie. Platí zásada – bez testu ani na krok. V mobilnom odberovom mieste, podstúpime nepríjemný zásah do nosných dutín, aj keď naše zdravotníčky sa snažia byť jemné. Utrieme si slzy a na čerstvom vzduchu čakáme na výsledky. Podebatíme s ostatnými, samozrejme, v duchu nariadení,

s respirátormi a na dva metre. Zoberieme si výsledky a hotovo, s certifikátom sme získali relatívnu istotu a spokojnosť – aspoň na pár dní. Zakaždým sa pýtam: Dokedy ešte? Je to ako filmový Nekonečný príbeh, len v tom pandemickom mi akosi chýba dobrý lietajúci pes Falco a hrdina Atrej, ktorý zachráni našu krajinu pred ničotou, v tomto prípade koronavírusom. V nasledujúcom týždni pozorne sledujeme správy, tlačovky a vyjadrenia našich najvyšších predstaviteľov. Znovu si prečítame nové obmedzenia. A tak len zvesíme hlavy a hovoríme si vydržať. Na mnohých už vidieť únavu a frustráciu. Rodičia sa snažia zarabať a popritom učiť deti. So strachom sadáme do auta, keď chceme ísť pozrieť svojich najbližších do susedného okresu. Veď polícia vybrala na pokutách za porušovanie obmedzení už 3 16 000 eur. Viem, máme skippy, messenger a všetky možné aplikácie, ale tie nenahradia pohladenie, ani blízkosť milovaných. Mám pocit, že v našom štáte ľudia majú len povinnosti. Nie som proti opatreniam, ale dodržiavajme ich všetci. Ako je možné, že niekto si chodí do zahraničia, pohy-

buje sa voľne aj s vírusom. Opäť sa potvrdzuje staré známe: Všetci sme si rovní a niektorí sú si rovnejší.

Na záver pár čísel. V obci sme testovali 8-krát. Okresný úrad nám zatiaľ preplatil 5 testovaní. Na každom testovaní sa v priemere zúčastnilo 500 občanov. Okrem zamestnancov obecného úradu a školníka zabezpečujú testovanie traja zdravotníci, traja administratívni pracovníci, dvaja hasiči a jeden vojak. Títo ľudia každú sobotu, na úkor svojho voľna, pomáhajú nám všetkým. Za to im patrí veľká vďaka. Zároveň sa chcem poďakovať pani riaditeľke základnej školy za po-

skytnutie priestorov na mobilné odberové miesto. Že to bol dobrý výber, potvrdila kontrola z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Banská Bystrica 6. marca t.r. Všetko bolo teda v najlepšom poriadku, dokonca by sme mohli povedať, že máme vybudovanú vzorovú momku. Oveľa lepším riešením by však bolo, keby sa tieto miesta využívali viac na očkovanie ako na testovanie. Dúfam, že keď budete tento článok čítať, už nebude aktuálny, alebo aspoň uvidíme svetielko nádeje na konci tunela.

Jana Ondrejková,
starostka obce

▲ Vitamíny pre seniorov (k stĺpčeku starostky na 1. strane).

Ako žijeme počas epidémie v kláštore kapucínov na Stráni

Aj my už máme covid za sebou, respektíve moji spolubratia. Mňa to zatiaľ akosi obišlo. Ale pekne po poriadku. V prvej polovici decembra sa nám telefonicky ozvala vedúca Domu sociálnych služieb v Radošinej, kde žijú mentálne postihnutí muži, a požiadala nás o pomoc. Viacerí zamestnanci boli pozitívni, a tak hľadala dobrovoľníkov. Bratia Lukáš a Samuel sa prihlásili a týždeň pred Vianocami odcestovali do Radošinej. Po troch týždňoch zostal aj br. Lukáš pozitívny (nenakazil sa priamo v zariadení, ale zrejme v nemocnici v Nitre, kde bol darovať krv), a tak boli nútení vrátiť sa domov. Keď pricestovali do Poníku, umiestnili sme ich oboch do karantény v našej škole pri kostole. Na druhý deň po príchode stratil čuch aj br. Samuel. Bratia strávili v škole tri týždne. U Samuela mala choroba mierny priebeh, ale br. Lukáš to mal ťažšie. Bolesti svalov, kĺbov, dýchavičnosť. „Bolo to oveľa horšie ako chrípka“, povedal.

Potom nám zatelefonovala vedúca Domu sociálnych služieb v Strelníkoch. Situácia u nich bola vážna. Z 24 obyvateľov domova bolo 19 infikovaných. Okrem nich aj celý personál, s výnimkou zdravotnej sestry a upra-

tovačky. Súrne potrebovali dobrovoľníkov, tak sme sa prihlásili traja – br. Tomáš, br. Imrich a ja. Striedali sme sa po dňoch. Roznášali sme jedlo, nápoje, vymieňali posteľnú bielizeň, pomáhali s hygienou, upratovaním, a hlavne, rozprávali sme sa s chorými. Robil som aj duchovnú službu. Katolíkom som vyspovedal a dal som im sv. prijímanie a s evanjelikmi som sa pomodlil. Boli sme tam len sedem dní, potom sa vylicenčení zamestnanci začali vraciť späť do práce. Br. Tomáš však zostal pozitívny, čo sme zistili na šiesty deň od skončenia našej pomoci v DSS. Od neho sa nakazil br. Karol a br. Imrich, čo sa ukázalo

o ďalších päť dní. Všetci traja teda zaľahli. Br. Tomáš a br. Imrich mali celkom pokojný priebeh, ale br. Karol mal veľké problémy, ťažko sa mu dýchalo. Našťastie to zvládol bez hospitalizácie.

Od 23. decembra sú zakázané verejné sv. omše aj všetky verejné duchovné akcie. Preto sme sa rozhodli, že budeme vysielat sv. omše z farskej kaplnky v priamom prenose na facebooku pod názvom Kostol sv. Františka z Assisi Poniky. Prvú sv. omšu sme odvysielali o polnoci 24. decembra. Odvtedy tak robíme pravidelne každú nedeľu o 11.15 hod. Aspoň takto sa môžeme spájať s našimi farník-

mi. Pravdupovediac, keď sa počas sv. omše pozerám na tablet, nie je to ono, radšej by som videl tváre ľudí naživo. Ale vydržíme, raz sa to určite zmení. Ohlasy sú veľmi pozitívne, za čo ďakujeme. Človek sa cíti aspoň trochu užitočný.

Teraz máme pôst a čo nevidieť bude Veľká noc, najdôležitejšie kresťanské sviatky. Vyzerá to tak, že verejné bohoslužby nebudú. Nedá sa nič robiť. Jedno je však isté. Ježiš vstal z mŕtvych. Na tom nič nezmení ani covid, ani žiadna iná katastrofa. A zákaz bohoslužieb nezmení ani našu vieru ani náš vzťah k Ježišovi. Na popolcovú stredu sme počas sv. omše vyzvali ľudí, aby si doma sami poznačili čelo popolom. Na Veľký piatok by som vás chcel pozvať, aby ste si doma v rodine urobili bohoslužbu. Uctíte si v kruhu rodiny kríž, symbol umučenia nášho Pána. Na Bielu sobotu, po západe slnka, si môžete zapáliť veľkonočnú sviecu a zvolaním „Kristus je svetlo sveta“ tak vyjadriť vieru v to, že Ježiš vstal z mŕtvych. Je zjavné, že vieru v Boha môžeme naplno prežívať aj doma.

Nech vám teda veľkonočné svetlo vždy svieti v srdci, aj v temných chvíľach dnešných dní.

Br. Róbert

▲ Bratia kapucíni s členmi komunity DSS v Radošinej.

Skúmaj svoje okolie

Žiaci 7. a 8. ročníka sa zúčastnili na projekte Skúmaj svoje okolie. Počas jedného roka robili výskum v okolí potoka Vladárka a zisťovali kvalitu vody. Prvou časťou ich práce bola analýza celého stanovišťa a pozorovanie flóry pozdĺž potoka. Žiaci sa zamerali aj na fyzikálne a chemické faktory vody ako sú teplota, konduktivita, miera kyslosti, obsah dusičnanov a dusitanov...

V ďalšej časti sa žiaci sústredili na vplyv vodných bezstavovcov a pozorovanie stavby ich tiel. Pomocou do-

stupnej literatúry sa pokúsili určiť významné druhy bezstavovcov, ktoré sa im podarilo vyloviť. Niektoré žiačky prezentovali výsledky svojej práce na online konferencii pomocou aplikácie MS Teams. Za svoju snahu a vedomosti získali okrem vecných cien aj certifikát, ktorý im v budúcnosti posluží ako vstupenka do prírodovedných workshopov realizovaných na banskobystrickej UMB – katedre biológie, chémie a geografie.

Lucia Talánová

Čím viac slov dieťa používa, tým je bohatšie

Dnešnú generáciu detí označujú odborníci ako digitálnych domorodcov. Je pre ne úplne prirodzené pracovať s mobilom či počítačom. Sú zvyknutí na prístup k médiám kedykoľvek a kdekoľvek. Neustále zbierajú informácie aj dezinformácie, sledujú monitory, ktoré im diktujú, čo majú chcieť, aké majú byť, ako sa majú cítiť...

Akiste sa zhodneme, že to asi nie je celkom prirodzené pre vývin dieťaťa.

Preto som sa aj v tomto školskom roku rozhodla zapojiť do celoslovenskej čitateľskej súťaže Osmijankova literárna záhrada. Okrem kvalitného literárneho textu ponúka ku každej prečítanej knihe aj súťažné „kapsičky“, teda samotnú prácu dieťaťa, ktoré sa po aktívnom čítaní a počúvaní stáva režisérom, kameramanom, ilustrátorom, novinárom, ekológom, bádateľom....

Osmijankova rozprávka O žuvačkovom ježkovi nás naučila, že žuvačka nepatrí do lesa, a tak sme začali pátrať, kde ktorý odpad patrí, ako dlho sa čo rozkladá (napr. žuvačka 5 až 7 rokov). Aby sme ježkovi pomohli, zhotovili sme mu v lesíku na školskom dvore domčeky. Kniha Sabínkine prázdniny nás popohnala do hľadania vzácných perly – človeka – vo svojej rodine. Labradorský psík Marcipán zas podnietil odvahu na vytvorenie rôznych záchranných akcií a ekologických plánov.

Aj keď máme pred sebou ešte ďalšie neprebádané kapsičky a stále nad nami visí meč pandémie a s ňou spojená online výučba, verím, že našou hlavnou výhrou sú deti túžiace po dobrodružstve, hľadani pravdy, deti, ktoré vedia používať slová, dokážu argumentovať a kriticky myslieť.

Emília Kružliaková

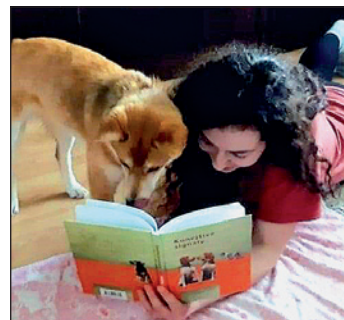

Číta celá škola

Marec – mesiac knihy

Čítaniachtiví učitelia si tento rok pripravili v rámci mesiaca knihy výzvu Číta celá škola.

Snažili sme sa vytvoriť školský rekord v prečítaných knihách za marec. Zo všetkých čitateľských minidenníkov spracujeme sumár všetkých NAJ. Teda najväčšej knihy i najmenej, knihy s najväčším počtom strán, najstaršej vydanej knihy... Prečítané publikácie aktuálne spracúvame a vyhodnocujeme. Ročníky sú rozdelené do vekových kategórií. Žiaci do tabuliek zapisovali každú prečítanú knižku a pripísali vlastné čitateľské dojmy. Aj touto formou sa snažíme deti motivovať k čítaniu a ukázať im, že predsa aj my čítame. Počas Marca – mesiaca knihy sme vytvorili motivačné fo-

tografie prezentujúce rôzne polohy, rozmanité prostredie a obľúbené miesta na čítanie. Veríme, že si žiaci nájdu ku knižke cestu a dajú jej prednosť pred monitormi a displejmi počítačov, tabletov či smartfónov.

Zároveň sme so žiakmi prvého stupňa navštívili Obecnú knižnicu v Ponikách a oboznámili ich s fungovaním knižničných služieb.

Michaela Kutelyová

Hravé varenie

Mňamkovo online

Dlhotrvajúci lockdown nabáda k nebyvalej kreativitě. Aj my sme začali rozmýšľať, ako sa opäť spojiť s našimi Mňamkáčmi. Ako všetko naokolo, aj naše Mňamkovo posunula koronakríza do virtuálneho sveta. Museli sme sa oboznámiť s online prostredím a naštudovať si, ako čo najlepšie realizovať online varenie s deťmi.

Posledný deň jarných prázdnin, 19. februára, prebehlo prvé online varenie, do ktorého sa zapojili aj deti z Čerína a Hrochote. Pri registrácii dostali rodičia inštrukcie, čo všetko si majú pre svoje ratolesti pripraviť. Na začiatku „stretnutia v kuchyni“ sme sa spoločne zoznámili, zosummarizovali si potrebné suroviny a pustili sa do roboty. Pripravili sme cesto, z ktorého sme tvarovali guľôčky, ukladali ich na plech a piekli. Čas pe-

čenia sme využili na prípravu dipu. Zdravými makovo-mrkvovými sušienkami s medovo-škoricovým dipom sme si osladili koniec jarných prázdnin. Bolo zaujímavé sledovať, ako sa deti s úsmevom na tvári zapájali do online varenia a popritom aj diskutovali a odpovedali na naše otázky. Najradšej by sme si to užili osobne v spoločnej kuchyni, ale myslíme si, že aj takýmto spôsobom možno deti všeličomu priučiť.

Sledujte nás na facebooku, alebo nás kontaktujte osobne, pripravujeme totiž ďalšie online stretnutia pri varení, tak neváhajte. Tešíme sa na vás v našom virtuálnom Mňamkove.

Katarína Piarová a Martina McClain

Pokračovanie futbalovej sezóny je otáznne

Jarná časť súťaže sa mala začať posledný marcový víkend prvým jarným kolom súťaže dospelých. Postupne by sa vo voľných dňoch mali hrať dve nedohraté kolá z jesennej časti, niektoľko dohrávk a mládežnícke súťaže.

Vzhľadom na novú situáciu, ktorá vznikla už v minulom roku, bol novelizovaný súťažný poriadok SFZ. Ten hovorí, ak sa v súťažnom ročníku z dôvodu mimoriadnej situácie neodohrá aspoň polovica stretnutí, riadiaci orgán anuluje výsledky. Ak sa odohrá aspoň polovica stretnutí, ale sezóna sa pre mimoriadnu situáciu nedohrá, riadiaci orgán určí víťaza, postupujúce a zostupujúce mužstvo.

Situácia je v tomto období veľmi zložitá. Snaha futbalového zväzu bude, aby sa dohrala jeseň časť súťaže a odohrala čo najväčšia časť jarnej časti. Tým by bolo možné uzavrieť celý súťažný ročník. V prípade, že to pandemická situácia nedovolí, musí byť súťažný ročník anulovaný, tak ako v minulej sezóne.

Družstvo dospelých sa po posilnení mužstva a po výborných výkonoch umiestnilo po jesennej časti na druhom mieste, za vedúcou Slovenskou Ľupčou. Pripravka je vo svojej skupine na prvom a žiaci na šiestom mieste.

V tomto zložitom období treba poďakovať všetkým hráčom a funkcionárom za obetavosť a fanúšikom za ich trpezlivosť, keďže nemohli vidieť všetky zápasy jesennej časti. Všetci dúfame, že v najbližšom čase sa budeme stretávať na futbalovom ihrisku v plnom počte.

Roman Resl

0 testovaní s úsmevom

Aby sme načisto nestratili optimizmus a zdravý rozum

V jednej nemenovanej obci umiestnili podobný oznam, ktorý nás veľmi pobavil, preto sme si ho dovolili upraviť na naše podmienky.

„Vážení spoluobčania, každú sobotu od 9.00 do 18.00 hod. sa pre veľký úspech v našej obci uskutočnia už 8. výterové slávnosti v tomto roku, ako jediné oficiálne miesto na stretnutie s priateľmi. Pri vstupe dostanete well come dezinfekčný drink na ruky, dva tombolové lístky a na záver vás čaká prekvapenie

v podobe hier ako napríklad Prejdi labyrintom alebo Háďaj kto sa skrýva pod maskou. Zručné zdravotníčky vo fašiangových kostýmoch vám predvedú metódu paličkovania.

Účinkujú: zdravotníci, hasiči a dobrovoľníci z našej obce.

Tešíme sa na Vás.“

Napriek humornému podtextu tohto oznamu konštatujeme, že aj naša obec umožňuje občanom otestovať sa v mieste svojho bydliska. Opakované testovanie je napriek

ochote zdravotníkov, hasičov a dobrovoľníkov finančnou a organizačnou záťažou na pleciach obce a MOM. Všetci, ktorí sa na testovaní víkend čo víkend podieľajú, to robia na úkor svojich rodín a svojho voľného času, za čo im patrí naše poďakovanie. Neodvažujeme sa predpokladať, dakedy budeme schopní testovanie v obci opakovane zabezpečovať, preto dúfame, že situácia sa bude zlepšovať a my už nebudeme musieť výterové slávnosti organizovať.

Mária Janovčíková

Informácie o zápise na školský rok 2021/2022

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť svoje dieťa na povinnú školskú dochádzku.

ZÁPIS DETÍ DO 1. ROČNÍKA

sa uskutoční v budove základnej školy

13. 4. 2021

od 15.00 hod. do 17.00 hod.

14. 4. 2021

od 15.00 hod. do 17.00 hod.

Prosíme rodičov, aby vopred vyplnili elektronickú prihlášku, ktorá bude sprístupnená od 1.4. do 12.4.2021 na stránke <https://skolaponiky.edupage.org>

Ostatné potrebné tlačivá k zápisu nájdete na stránke školy www.zsponiky.sk

Zapisujú sa deti narodené od 1.9. 2014 do 31.8.2015 a deti, ktoré mali v minulom školskom roku odklad školskej dochádzky.

Na zápis si môžete zvoliť jednu z alternatív:

Ak ste vyplnili elektronickú prihlášku, žiadosť podpísanú oboma rodičmi/zákonnými zástupcami + rodný list dieťaťa a občianske preukazy obidvoch rodičov na overenie údajov + 20 € zápisné, donesiete do školy osobne v čase zápisu (13.4. – 14.4. 2021).

Ak nemáte možnosť elektronicky komunikovať so školou, ani si vytlačiť dokumenty zo stránky školy, vyzdvihnite si žiadosť a ostatné potrebné dokumenty v škole – termín si dohodnete na čísle:

048/419 37 00. Vyplniť ich môžete priamo v škole alebo ich po vyplnení doma doručíte do školy najneskôr do ukončenia zápisu (14. 4. 2021 do 17.00 hod.).

Pri zápise sa kladie dôraz na telesnú a psychickú vyspelosť dieťaťa a tiež jeho motorické schopnosti.

Ak máte záujem požiadať o odklad povinnej školskej dochádzky, pri zápise treba predložiť:

- odporúčenie detského lekára,
- odporúčenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie,
- v elektronickej prihláške uviesť, že žiadate odklad povinnej školskej dochádzky.

Tieto podklady je potrebné doložiť do vydania rozhodnutia o prijatí dieťaťa do základnej školy, najneskôr do 15. júna 2021.

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

sa uskutoční v budove materskej školy

3. 5. 2021 – 7. 5. 2021

elektronicky

5. 5. 2021

od 16.00 do 18.00 hod. osobne

Informácie a podmienky prijatia dieťaťa do MŠ budú zverejnené na webovom sídle MŠ.

ZŠ s MŠ Štefana Žáryho Poniky
vás pozýva
v dňoch **13.-14.4.2021 od 15.00 -17.00 hod.**
na
zápis do 1. ročníka
v budove základnej školy, pavilón 1. stupňa

Elektronická prihláška: <https://skolaponiky.edupage.org/>

Žiadame rodičov, aby si priniesli rodný list dieťaťa alebo fotokópiu rodného listu, kartu zdravotnej poisťovne + zápisné 20 € (v sume sú zahrnuté učebné pomôcky).

Bližšie informácie získate na:
tel.: 0911 490 045, 048/419 37 00
e-mail: zsponiky@zsponiky.sk
www.zsponiky.sk

